

การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้”

The development of higher thinking skills of Mathayomsuksa 1 students
by teaching Thai language through literature with the process "show-link-use"

สุนารี ฝักปากเพราะ^{1*} และ พิมพรวิ ศรีรันต์²

Sunaree Feepakproe ^{1*} and Pimravee Srirun ²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านห้วยสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง 3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t -test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.83 คะแนน และ 18.96 คะแนน โดยคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($M = 4.87$, $SD = 0.28$)

คำสำคัญ: ทักษะการคิดขั้นสูง, การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม, กระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้”

Article Info: Received 13 January, 2023; Received in revised form 15 October, 2023; Accepted 25 October, 2023

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ อีเมล: sunaree.fee@pcru.ac.th

Lecturer in Division of Thai language, Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University

Email: sunaree.fee@pcru.ac.th

² นักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

Master in Division of Thai language, Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University

Email: pimravee.sri@pcru.ac.th

* Corresponding Author

Abstract

The development of higher thinking skills of Mathayomsuksa 1 students by teaching Thai language through literature with the process "show - link - use" aims to 1) compare the higher thinking skills of Mathayomsuksa 1 students by teaching Thai language through literature with the process "show - link - use" during Pretest and Posttest learning, 2) examine student's satisfaction of teaching Thai language through literature with the process "show - link - use". The sample group was 24 students of Mathayomsuksa 1 in Banhuaisakea School, Muang District, Phetchabun Province, for academic year 2022. The sample group was collected purposive sampling. The research instruments were 1) lesson plan of teaching Thai language through literature with the process "show - link - use" 2) the test of higher thinking skills by teaching Thai language through literature with the process "show - link - use" 3) a satisfaction assessment form. The data analysis used mean, standard deviation and t-test dependent.

The research results found that:

1) The average score of the results of comparing higher thinking skills during Pretest and Posttest learning were 9.83 and 18.96, which the posttest score significantly is higher than pretest score at .05 level.

2) The overall satisfied of the result of the test on the student's satisfaction of learning was the most satisfied ($M = 4.87$, $SD = 0.28$)

Keywords: higher thinking skills, teaching Thai language through literature, the process "show-link - use"

บทนำ

ตาม (ร่าง) กรอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฐานสมรรถนะ) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) ระบุไว้ว่า การคิดขั้นสูงเป็นสมรรถนะที่สำคัญมากประการหนึ่งที่ต้องสร้างให้เกิดกับนักเรียนในยุคปัจจุบัน โดยการคิดขั้นสูงเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณบนหลักเหตุผลอย่างรอบด้าน โดยใช้คุณธรรมกำกับการตัดสินใจได้อย่างมีวิจารณญาณ มีความสามารถคิดอย่างเป็นเหตุเป็นผลด้วยความเข้าใจถึงความเชื่อมโยงของสรรพสิ่งที่อยู่ร่วมกันอย่างเป็นระบบ ใช้จินตนาการและความรู้สร้างทางเลือกใหม่ เพื่อแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างมีเป้าหมาย สอดคล้องกับทฤษฎีของบลูม (the revised Bloom's taxonomy) ที่ได้รับการปรับปรุงแนวคิดการแบ่งประเภทการเรียนรู้แบบดั้งเดิมโดยนักการศึกษา 2 ท่านได้แก่ Anderson และ Krathwohl (Anderson & Krathwohl, 2001) ซึ่งได้ปรับปรุงวัตถุประสงค์ให้พิจารณาเป็น 2 มิติ คือ พิจารณาลักษณะของความรู้ และพิจารณาการเรียนรู้ทางปัญญา 6 ชั้น คือ การจดจำ (remembering) การทำความเข้าใจ (understanding) การประยุกต์ใช้ (applying) การวิเคราะห์ (analyzing) การประเมิน (evaluating) และการสร้างสรรค์ (creating) โดยพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้ง 6 ชั้น สามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้อีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มการคิดขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย การจดจำและการทำความเข้าใจ และกลุ่มการคิดขั้นสูง ประกอบด้วย การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ ซึ่งการคิดขั้นสูงเป็นทักษะสำคัญที่ต้องสร้างให้เกิดกับนักเรียนในยุคนี้ เพื่อสร้างสมรรถนะให้พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลง ความแปรปรวน และความผันผวนของสังคม

อย่างไรก็ตาม จากการประเมินสมรรถนะผู้เรียนตามมาตรฐานสากล หรือ PISA (programme for international student assessment) ของนักเรียนไทยในภาพรวมพบว่าระดับคะแนนสอบ PISA ด้านการอ่านมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง หากเปรียบเทียบผลการสอบ PISA ของไทยในระดับนานาชาติ เฉพาะในด้านการอ่านซึ่งเป็นการวัดผลหลักในปี 2561 พบว่าประเทศไทยมีคะแนนที่ลดลงค่อนข้างมากจนอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าหลายประเทศที่เคยอยู่ในกลุ่มใกล้เคียงกัน หรือหากพิจารณาจากสัดส่วนของนักเรียนที่มีคะแนนอยู่ในกลุ่มที่สูงหรือต่ำกว่าระดับมาตรฐานของ PISA ก็พบว่ามึนักเรียนไทยถึง 59.5% อยู่ในกลุ่มที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานในด้านการอ่าน และมีนักเรียนไทยเพียง 0.18% ที่มีคะแนนสูงกว่าค่ามาตรฐาน (OECD, 2019) ทั้งนี้ เป็นเพราะข้อจำกัดทางการศึกษาในหลายด้าน ซึ่งคุณภาพการสอนของครูก็ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญ เพราะเป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการคิดขั้นสูง (กัญญารัตน์ โคจร และคณะ, 2563) ยิ่งไปกว่านั้นคือการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนทักษะกระบวนการคิด ขาดการลงมือปฏิบัติ ขาดการฝึกทักษะการสืบเสาะหาความรู้ นักเรียนไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปสู่ชีวิตประจำวัน ขาดการสร้างพื้นฐานในการคิดและวิธีการเรียนรู้ที่จะช่วยให้นักเรียนมีทักษะในการดำเนินชีวิตที่สามารถเผชิญกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนของครูส่วนใหญ่ยังเป็นลักษณะของการบรรยาย โดยยึดเอกสารหนังสือและตำราเรียนเป็นหลักมากกว่าการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการคิด การกล้าแสดงออก การกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความสามารถแสวงหาคำตอบหรือสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวเอง (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าทักษะการคิดขั้นสูงนั้นมีความสำคัญ ในฐานะครูผู้สอนจึงจำเป็นต้องฝึกฝนและปลูกฝังทักษะดังกล่าวให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนอย่างจริงจังทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถใช้ทักษะการคิดขั้นสูงในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งทักษะการคิดขั้นสูงสามารถฝึกได้ทุกรายวิชาเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายวิชาภาษาไทย เนื่องจากภาษามีความสัมพันธ์กับความคิด เกิดเป็นกระบวนการสืบเนื่องในลักษณะของปฏิกิริยาลูกโซ่ มีการเชื่อมโยงข้อมูลและประสบการณ์ใหม่ที่ได้รับผ่านประสาทสัมผัสและการรับรู้ด้วยจิตใจกับประสบการณ์ที่สะสมในส่วนของสมอง ความสัมพันธ์ของภาษากับความคิดทำให้เกิดภาวะการจดจำ การลืม การจัดประเภท การจัดลำดับของสิ่งที่รับรู้ การคิดนามธรรม และการนิยาม การเรียนภาษาเพื่อการคิดขั้นสูงเป็นไปเพื่อให้เข้าใจปรากฏการณ์ ความเป็นไปในโลก และใช้ภาษาถ่ายทอดความเข้าใจ (ธิดา โมสิกรัตน์, 2558)

การเรียนภาษาไทยให้เป็นเรื่องสนุก นักเรียนสามารถเรียนรู้หลักภาษาไทย ผ่านการอ่านวรรณกรรมที่ครูสามารถบูรณาการเชื่อมโยงเนื้อหาในวรรณกรรมเข้ากับหลักภาษาไทย และยังได้การฝึกคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงกับชีวิตจริงที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ โดยหลักสูตรการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม เป็นนวัตกรรมการสอนของโรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา จ.บุรีรัมย์ โดยครูใหญ่วิเชียร ไชยบัง ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครูที่ใช้การสอนวิชาภาษาไทยผ่านวรรณกรรม นอกจากเป้าหมายหลักเพื่อให้นักเรียนการอ่านออกเขียนได้แล้ว ยังมีอีกเป้าหมายหนึ่งคือ การเน้นสมรรถนะ การสื่อสาร จับใจความ ตีความ และการคิดขั้นสูง คือสามารถคิดอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ วิพากษ์ ตัดสินใจ

แก้ไขปัญหา มีความยืดหยุ่นทางความคิด ประสานหรือสังเคราะห์ความคิดที่แตกต่าง ริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ โดยใคร่ครวญถึงผลกระทบรอบด้านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งนักเรียนจะค้นพบหลักการ หลักภาษา จากการที่ครูเป็น ผู้นำกระบวนการเรียนรู้ โดยการสอนจะเป็นการบูรณาการวรรณกรรมที่สะท้อนความคิดของมนุษย์ เชื่อมโยงกับการใช้ หลักภาษาในภาษาไทย ทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย โดยเนื้อหาจะมีตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึง มัธยมศึกษา (วิเชียร ไชยบัง, 2564)

จากการศึกษาหลักสูตรการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมของโรงเรียนลำปลายมาศพัฒนาข้างต้น พบว่า การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม ร่วมกับกระบวนการ “ขง-เชื่อม-ใช้” โดยขั้นขง : เป็นการขงด้วยเหตุการณ์ให้ได้รับ ประสบการณ์จากการปะทะภายนอก จากสื่อ เรื่องราว เพลง ฯลฯ แล้วให้โจทย์เพื่อกระตุ้นเร้า ตั้งคำถามเพื่อกระตุ้น คิดที่สื่อถึงความรู้สึก ความคิด คุณธรรมจริยธรรม คุณค่า ความรักที่ปรากฏในวรรณคดีวรรณกรรมเรื่องนั้น ขั้นเชื่อม : เป็นการเชื่อมกับสิ่งต่าง ๆ เช่น ทำกิจกรรม นำเสนอ สนทนาแลกเปลี่ยน สะท้อนคิด ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจ ให้คนอื่นได้รับรู้ แล้วนำไปสู่การปรับใช้ และขั้นใช้ : เป็นการนำความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ผ่านวรรณคดีวรรณกรรมในขั้นขงและขั้นเชื่อม โยงไปสู่หลักภาษาและทักษะ ทางภาษาไทย

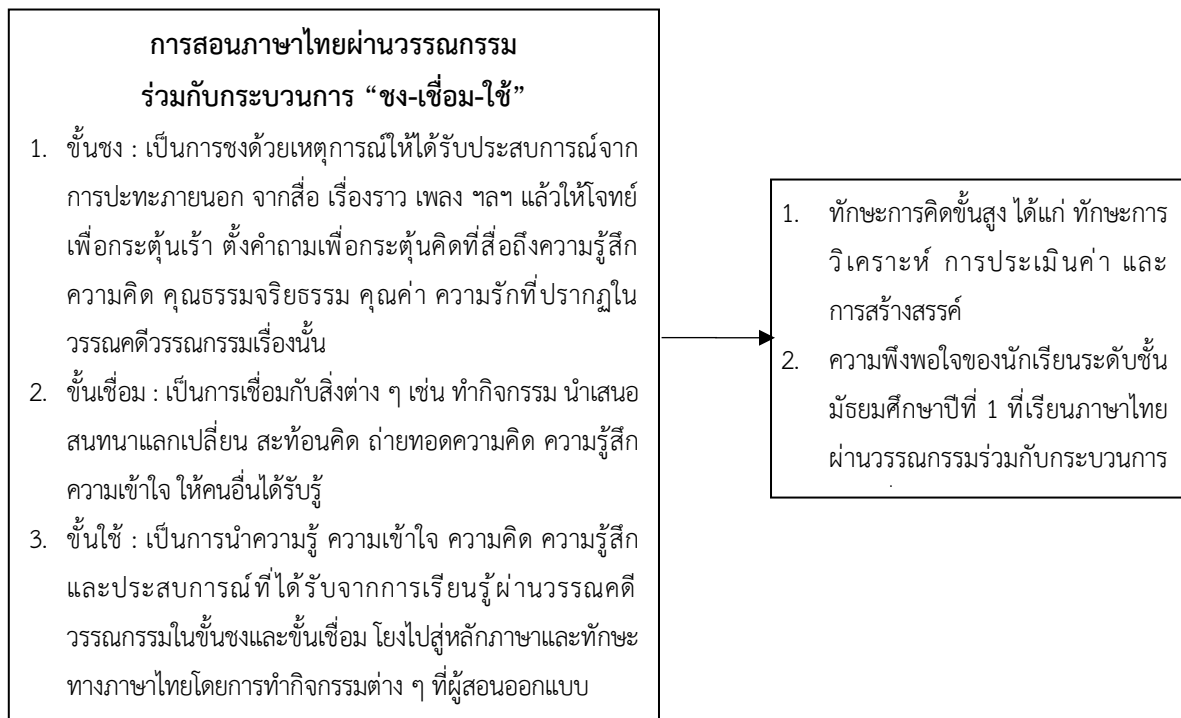
จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การสอนภาษาไทยโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน จะทำให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ทำให้สามารถเข้าใจชีวิตผ่านตัวละคร มิติของชีวิต และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการจับใจความ ตีความ สามารถคิดอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ วิพากษ์ ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา มีความยืดหยุ่นทางความคิด ประสานหรือสังเคราะห์ความคิดที่แตกต่าง ริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ โดยใคร่ครวญถึงผลกระทบรอบด้านอย่างมีวิจารณญาณ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ซึ่งได้แก่ การวิเคราะห์ การประเมินค่า และการสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ขง-เชื่อม-ใช้”

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ขง-เชื่อม-ใช้” มีกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ขง-เชื่อม-ใช้”
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ขง-เชื่อม-ใช้”

วิธีการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านห้วยสะแก อำเภอมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 24 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ขง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยในแต่ละแผน

การจัดการเรียนรู้จะใช้การสอนโดยใช้วรรณคดีวรรณกรรม เรื่อง นิราศภูเขาทอง เป็นฐานสร้างประสบการณ์การเรียนรู้หลัก ภาษาและทักษะทางภาษา (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) และนำกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” เป็นกระบวนการเสริมในแต่ละขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป

ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนได้รับการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ผ่านแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert scale) (Likert, 1961) ผลการประเมินพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.76 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น คำถามชั้นการวิเคราะห์ 15 ข้อ คำถามชั้นการประเมินค่า 10 ข้อ และคำถามชั้นการสร้างสรรค์ 5 ข้อ ผ่านการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป มีค่า IOC เฉลี่ยรวม 0.90

3. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert scale) (Likert, 1961) และแบ่งรายการประเมินออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านวิธีการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม และด้านกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ด้านละ 5 ข้อ รวม 15 ข้อ ผ่านการประเมินหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่าทุกข้อมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไป มีค่า IOC เฉลี่ยรวม 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการร่วมกับนักศึกษาที่ออกฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู คือ นางสาวพิมพ์วิ ศรีรัตน์ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านห้วยสะแก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 24 คน ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบ เรื่อง การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน
2. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วิธีการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง
3. ดำเนินการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบ เรื่อง การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน
4. ให้นักเรียนตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 15 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการทดลองผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ ดังนี้

1. เปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูง ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ด้วยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t -test dependent)
2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จากการตอบแบบประเมินความพึงพอใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
5. นำข้อมูลคะแนนที่ได้จากการทดลองวิจัยไปวิเคราะห์และอภิปรายต่อไป

ผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้”

การเปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 24 คน มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 1

ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและ หลังการเรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้”

การทดสอบ	n	M	SD	$M_{ร้อยละ}$
ก่อนเรียน	24	9.83	1.86	32.78
หลังเรียน	24	18.96	3.48	63.19

หมายเหตุ : * $p < .05$

จากตาราง 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 24 คน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.83 คะแนน และ 18.96 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 32.78 และ 63.19 ตามลำดับ โดยคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้”

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 24 คน มีรายละเอียด ดังนี้

ตาราง 2

ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้”

รายการประเมิน	M	SD	ความหมาย
1. ด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม	4.80	0.35	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้”	4.95	0.16	มากที่สุด
3. ด้านทักษะการคิดขั้นสูง	4.87	0.34	มากที่สุด
วิเคราะห์ภาพรวม	4.87	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 24 คน ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($M = 4.87, SD = 0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ($M = 4.95, SD = 0.16$) ด้านทักษะการคิดขั้นสูง ($M = 4.87, SD = 0.34$) และด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม ($M = 4.80, SD = 0.35$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดทุกข้อ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาผลการวิจัย 2 ประการ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 24 คน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.83 คะแนน และ 18.96 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 32.78 และ 63.19 ตามลำดับ โดยคะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” สร้างขึ้นตามหลักการสร้างที่มีการวางแผนเป็นอย่างดี คือ ศึกษาตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ศึกษาวิธีการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ซึ่งเป็นนวัตกรรมการสอนของโรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา จ.บุรีรัมย์ พัฒนาขึ้นโดยครูใหญ่วิเชียร ไชยบัง มีขั้นตอนคือ ขั้นซง : เป็นการซงด้วยเหตุการณ์ให้ได้รับประสบการณ์จากการปะทะภายนอก จากสื่อ เรื่องราว เพลง ฯลฯ แล้วให้โจทย์เพื่อกระตุ้นเร้า ตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นคิดที่สื่อถึงความรู้สึก ความคิด คุณธรรมจริยธรรม คุณค่า ความรักที่ปรากฏในวรรณคดีวรรณกรรมเรื่องนั้น ขั้นเชื่อม : เป็นการเชื่อมกับสิ่งต่างๆ เช่น ทำกิจกรรม นำเสนอ สนทนาแลกเปลี่ยน สะท้อนคิด ถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจ ให้คนอื่นได้รับรู้ แล้วนำไปสู่การปรับใช้ และขั้นใช้ : เป็นการนำความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึก และประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ผ่านวรรณคดีวรรณกรรมในขั้นซงและขั้นเชื่อม ไปสู่หลักภาษาและทักษะทางภาษาไทย จากนั้นจึงนำมาออกแบบขั้นตอนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อการคิดขั้นสูง ซึ่งในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้จะใช้การสอนโดยใช้วรรณคดี

วรรณกรรม เรื่อง นิราศภูเขาทอง เป็นฐานสร้างประสบการณ์การเรียนรู้หลักภาษาและทักษะทางภาษา (การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน) และนำกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” เป็นกระบวนการเสริมในแต่ละขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุป แล้วจึงจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วิธีการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม ร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ให้ครอบคลุมประกอบตามที่มาตราฐานกำหนดไว้ จำนวน 10 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง โดยไม่รวมเวลาในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และความเหมาะสมของกิจกรรม โดยใช้วิธีการประเมินเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert scale) (Likert, 1961) แล้วนำผลจากการ ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย แล้วแปลผลตามเกณฑ์ และปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตาม คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านห้วยสะแก อำเภอมะนัง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 24 คน โดยเป้าหมายหนึ่งของการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” คือ การเน้น สมรรถนะ การสื่อสาร จับใจความ ดีความ และการคิดขั้นสูง คือมีความสามารถคิดอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ วิพากษ์ ตัดสินใจแก้ไขปัญหา มีความยืดหยุ่นทางความคิด ประสานหรือสังเคราะห์ความคิดที่แตกต่าง ริเริ่มความคิดใหม่สร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงผลกระทบรอบด้าน ด้วยกระบวนการจัดการเรียนการสอนนี้ จึงส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายกลุ่มนี้มีทักษะ การคิดขั้นสูงที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา วงศ์กรด (2563) ได้ทำการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การคิดขั้นสูง วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนทุ่งเสลี่ยม-ชนูปถัมภ์ จังหวัดสุโขทัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 37 คน พบว่า หลังการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การคิดขั้นสูง สูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ จากผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนและจากการบันทึกผลหลังแผนการจัดการเรียนรู้ของ ผู้สอน พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่ เรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” มีความกล้าคิด กล้าแสดงออก และกล้าแสดงความคิดเห็นที่ผ่านกระบวนการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มี เหตุผลมากขึ้น สามารถพูดอธิบายความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกของตนเองได้ อีกทั้งนักเรียนมีสมาธิจดจ่อ มีสติ รู้ตัว และกำกับตัวเองได้ ส่งผลให้นักเรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงที่สูงขึ้น

อนึ่ง จากผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียน ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 24 คน พบว่า มีนักเรียนจำนวน 1 คน มีคะแนนหลังเรียนต่ำกว่าก่อนเรียน ผู้วิจัยจึงทำการวิเคราะห์และสำรวจปัจจัยของนักเรียนที่ส่งผลต่อการเรียน พบว่า นักเรียนคนนี้มีภาวะการเรียนรู้บกพร่อง learning disability (LD) โดยได้รับการวินิจฉัยโดยกุมารแพทย์พัฒนาการเด็ก หรือจิตแพทย์เด็กและมีบัตรผู้พิการทางสติปัญญาเป็นเอกสารยืนยัน

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จำนวน 24 คน ภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมากที่สุด ($M = 4.87$, $SD = 0.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดทุกด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ($M = 4.95$, $SD = 0.16$) ด้านทักษะการคิดขั้นสูง ($M = 4.87$, $SD = 0.34$) และด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม ($M = 4.80$, $SD = 0.35$) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดทุกข้อ ทั้งนี้เนื่องด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ที่สร้างขึ้น สามารถพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเป็นการเรียนรู้หลักและการใช้ภาษาไทยผ่านการเรียนวรรณคดีวรรณกรรม หรือที่เรียกในงานวิจัยเล่มนี้ว่า การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม เป็นแนวคิดที่มุ่งให้ผู้สอนใช้วรรณคดีเป็นสื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา ได้แก่ ทักษะการอ่าน เขียน ฟัง และพูด รวมถึงพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงอย่างบูรณาการ ลดเวลาเรียนในแต่ละตัวชี้วัด เพิ่มกระบวนการเรียนรู้แบบองค์รวม และนักเรียนไม่เบื่อหน่ายที่จะเรียนวรรณคดีกรรม สอดคล้องกับแนวคิดของครูใหญ่วิเชียร ไชยบัง (2564) ที่กล่าวว่า การเรียนภาษาไทยให้เป็นเรื่องสนุก นักเรียนสามารถเรียนรู้หลักภาษาไทย ผ่านการอ่านวรรณกรรมที่คุณครูสามารถบูรณาการเชื่อมโยงเนื้อหาในวรรณกรรมเข้ากับหลักภาษาไทย และยังได้การฝึกคิดวิเคราะห์เชื่อมโยงกับชีวิตจริงที่นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้ โดยนอกจากเป้าหมายหลักเพื่อให้นักเรียนการอ่านออกเขียนได้แล้ว ยังมีอีกเป้าหมายหนึ่งคือการเน้นสมรรถนะ การสื่อสาร จับใจความ ตีความ และการคิดขั้นสูง คือสามารถคิดอย่างเป็นระบบ วิเคราะห์ วิพากษ์ ตัดสินใจแก้ไขปัญหา มีความยืดหยุ่นทางความคิด ประสานหรือสังเคราะห์ความคิดที่แตกต่าง ริเริ่มความคิดใหม่สร้างสรรค์ โดยใคร่ครวญถึงผลกระทบรอบด้านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งนักเรียนจะค้นพบหลักการ หลักภาษา จากการที่ครูเป็นผู้นำกระบวนการเรียนรู้ โดยการสอนจะเป็นการบูรณาการวรรณกรรมที่สะท้อนความคิดของมนุษย์ เชื่อมโยงกับการใช้หลักภาษาในภาษาไทย ทำให้นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้ในวิชาภาษาไทย เช่นเดียวกับแนวคิดของ Goodman (1986 อ้างถึงใน ชวรินทร์ พงษ์ผจญ, 2562) ได้อธิบายว่า แนวคิดการเรียนรู้ภาษาผ่านวรรณกรรมนี้ พัฒนามาจากแนวทางการสอนภาษาแบบองค์รวม (whole language) บนฐานของทฤษฎีการเรียนรู้แบบใหม่ (constructivism) โดย Goodman เชื่อว่าการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องเป็นไปตามธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาของมนุษย์ กล่าวคือ โดยปกติ มนุษย์จะมีพัฒนาการด้านภาษาโดยเริ่มจากการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามลำดับอย่างสัมพันธ์กัน ซึ่งการสอนภาษาโดยใช้แนวคิดวรรณคดีวรรณกรรมเป็นฐานแตกต่างจากการสอนตามบทเรียน ตำรา ที่มีเนื้อหาเป็นส่วน ๆ โดยมีได้เชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด หรือทักษะทางภาษาเข้าด้วยกัน ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาจากการเชื่อมโยงเนื้อหาในหนังสือสู่การปฏิบัติ หรือจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร และไม่ได้พัฒนาทักษะการคิด โดยเฉพาะทักษะการคิดขั้นสูง ดังนั้น การสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม ร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” จึงส่งผลให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการทางความคิดขั้นสูง ผ่านการเรียนรู้โดยใช้วรรณคดีวรรณกรรมเป็นฐาน ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้”

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สนใจสามารถนำแนวทางการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ไปใช้เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนทุกระดับชั้นได้โดยประยุกต์ใช้วรรณคดีวรรณกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนระดับชั้นนั้น
2. ผู้สนใจควรศึกษาขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับใช้กระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” อย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อจะสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ผู้สนใจควรใช้จิตวิทยาเชิงบวก สร้างสนามพลังบวก และใช้คำถามแทนการบอกคำตอบให้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากกระบวนการนี้อุดมจากการจัดกิจกรรม “จิตศึกษา” ของโรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา จ.บุรีรัมย์ ซึ่งนำโดย ครูใหญ่วิเชียร ไชยบัง ซึ่งให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว
4. ผู้สนใจควรให้ความสำคัญในรายละเอียดของกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” เช่น ในขั้นซง ครูผู้สอนควรใช้คำถามที่นำไปสู่การคิดขั้นสูงและควรมีเวลาให้นักเรียนได้ใคร่ครวญคำตอบด้วยตนเองก่อนที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนหรือครูผู้สอน และในขณะที่แลกเปลี่ยน ผู้พูดควรพูดด้วยความกรุณา ส่วนผู้ฟังก็ต้องฟังด้วยความเคารพ เป็นต้น
5. หากมีนักเรียนที่มีภาวะการเรียนรู้บกพร่อง learning disability (LD) ควรมีการช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียนกลุ่มนี้ด้วย เช่น การอ่านข้อสอบให้นักเรียนทำ แทนการให้นักเรียนอ่านเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยกับผู้เรียนในระดับชั้นอื่นด้วย เพื่อศึกษาความแตกต่างของนำแนวทางการสอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรมร่วมกับกระบวนการ “ซง-เชื่อม-ใช้” ไปพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนแต่ละระดับชั้น
2. ควรมีการวิจัยเพื่อช่วยเหลือ กำกับ ติดตาม นักเรียนที่มีภาวะการเรียนรู้บกพร่อง learning disability (LD) จำนวน 1 คน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงให้กับผู้เรียนคนนี้ด้วย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ :

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

- กัญญารัตน์ โคจร, กันยารัตน์ สอนสุภาพ, และ สมทรง สิทธิ. (2563). การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาด้านการคิดขั้นสูงของนักเรียนโรงเรียนวัดแจ่มอารมณ์. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 26(1), 67-84.
- กาญจนา วงศ์กรด. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เรื่อง การคิดขั้นสูง วิชาภาษาไทยเชิงบูรณาการ โดยใช้แนวคิดวรรณคดีเป็นฐานร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก PERMA สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2564). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช (หลักสูตรฐานสมรรถนะ)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ชวิน พงษ์ผจญ. (2562). *แนวคิดในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทยระดับมัธยมศึกษา*. เข้าถึงได้จาก <http://www.thaistudies.chula.ac.th> 20 มีนาคม 2565.
- ธิดา โมสิกรัตน์. (2558). *ภาษากับความคิด*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 1 หน่วย 9-15* (พิมพ์ครั้งที่ 9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). สุวีริยาสาส์น.
- วิเชียร ไชยบัง. (2564). *สอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม*. <https://www.khrudeegital.com/course/การเรียนรู้ภาษาไทยผ่านวรรณกรรม/สอนภาษาไทยผ่านวรรณกรรม>

ภาษาอังกฤษ

- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. New York: Addison Wesley Longman.
- Likert, R.A. (1961). *New patterns of management*. McGraw-Hill Book Company Inc.
- OECD (2019), *PISA 2018 Results (Volume I: What Students Know and Can Do)*. <https://www.oecd.org/publications/pisa-2018-results-volume-i-5f07c754-en.htm>